

คู่กรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเอาคำถามจากในอีเมลล์มาตอบก่อน เพราะว่ามีคำถามเขาไม่ได้มาในเว็บไซต์ ใจ แล้วให้ไปถามในเว็บไซต์ เขาถามว่า

“เราจะขออนุญาตเอาหนังสือไปลงในอีบุ๊กของใครนี้แหละ เขาเอาไปลงแล้ว แล้วเขามาขออนุญาตทีหลังใจ”

ธรรมดาเราไม่อนุญาต เราไม่อนุญาต ฉะนั้น เขาบอกว่าทำเพื่อประโยชน์ๆ ถ้าไม่อนุญาตทำไมเราทำหนังสือแจกล่ะ? ทำไมเราก็มีอีบุ๊กของเราเหมือนกัน ฉะนั้น ถ้ามันเป็นประโยชน์ เราคิดว่าถ้ามันเป็นประโยชน์เนาะ สิ่งที่เป็นประโยชน์เราอนุญาต ทีนี้พออนุญาตปั๊บมันก็จะละ เราไม่ต้องการให้คนเอาไปอ้างอิง เอาไปทำให้มันเสียหาย

ฉะนั้น ยิ่งเราพูดนะ เพราะเวลาลูกศิษย์บอกว่าหลวงพ่อนี้อันตราย เพราะเขาพูดอะไรไปในทางตลาด ในทางโลกนี้เราไม่ไปกับเขาเลย เราพูดอะไรเราพูดขึ้นหลักการ แล้วมันก็ไปขัดผลประโยชน์ ฉะนั้น เขาจะตัดเสียงของเราเฉพาะคำพูดคำเดียว แล้วก็ไปบอกว่านี่เราพูดผิด แต่ความจริงคำว่าพูดถูก พูดผิดมันเป็นตัวอย่างไป บอกว่าคำพูดอย่างนี้คือคำที่ผิด ทีนี้คำพูดอย่างนี้ปั๊บเขาเอาแต่คำนี้ไปคำเดียว

คำพูดอย่างนี้เป็นคำที่ผิด แต่เขาบอกคำพูดอย่างนี้ นี่ฟังเสียงพระสงฆ์ด้วย ท่านพูดว่าคำพูดนี้ คำพูดนี้ แต่เราบอกว่าคำพูดอย่างนี้แล้วต่อไปใจ คำพูดอย่างนี้มันจะผิดอย่างนั้นๆ คำพูดอย่างนั้นถึงจะถูก เขาตัดเฉพาะคำพูดอย่างนี้ แล้วเสียงของเราด้วย เห็นเขาเอาไปออกกันอยู่ มีคนเอามาให้ดู เออ.. อย่างนั้นก็มิ เห็นไหม ฉะนั้น จะบอกว่าเราจะปิดกั้นยากมาก

ฉะนั้น เขาถามว่า..

ถาม : ให้ผู้ดูแลเว็บไซต์ให้ถามหลวงพ่อด้วย การที่กระผมนำไปลงในเว็บไซต์ ผากเรียนกราบหลวงพ่อด้วยว่า การที่ผมได้นำไปลงในเว็บไซต์ดังกล่าว หลวงพ่อท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นสมควรหรือไม่อย่างไร และผมขอกราบขอร้องให้นำไปลงล่วงหน้าโดยที่ไม่ได้ขออนุญาตท่านก่อน ตอนนำไปลงลื้มคิด เพิ่งนึกขึ้นได้ครับ หากหลวงพ่อก่อนเห็นว่าไม่สมควร ผมก็จะรีบลบไฟล์ทิ้งทั้งหมด

(เขาว่าอย่างนั้นนะ) หากถ้าหลวงพ่อบอกอนุญาต ผมก็จะขออนุญาตเอาไฟล์เสียงเทศน์อื่นๆ ทอยลงไปอีกครับ

หลวงพ่ : อันนี้มันพอสมควร ใ้ที่ว่าเอาไปลงนี้ เขาเอาไปลง ๒ กัณฑ์นะ เรื่อง “กว่าจะเป็นหลวงตา” กับ “ปลูกดอกบัวที่ใจ” เขาเลือกลงดีด้วย เอาไปลงในอิฐึกของเขา อิฐึกสาธารณะไป

ฉะนั้น จะบอกว่าโดยทั่วไปไม่อนุญาต คำว่าไม่อนุญาตนี้มันเพื่อป้องกันตนไว้ก่อนไป ป้องกันไม่ให้คนเอาไปทำเสียหาย ป้องกันไว้ ฉะนั้น ถ้าเขาอยากได้ธรรมะ เขาอยากศึกษา เขาก็ควรจะชวนขาย คือเขาจะเข้ามาดูได้ แต่ถ้าเขาเอาไปทำอย่างนี้แล้ว จะบอกว่าถ้าเป็นประโยชน์ก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าโดยทั่วไปไม่อนุญาต โดยทั่วไปไม่อนุญาต แต่ถ้าเขาบอกว่ามันเป็นประโยชน์ ถ้าเป็นประโยชน์ก็ดูความสมควร ว่าอย่างนั้นเลยนะ

อันนี้จบ ตอบแค่นี้ แล้วธรรมดาแล้วไม่อนุญาตเลย แต่เขาบอกว่าถ้ามันเป็นประโยชน์นะจะเอาไปลงอีก.. ไม่ต้องหอรอก เอาไปลงอีก ถ้าไม่อนุญาตจะลบทิ้งหมดเลย แต่ไม่อนุญาตโดยพื้นฐานอยู่แล้ว โดยทั่วไปไม่! แต่ที่มันเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์

ทีนี้อันนี้เป็นอีเมลล์เหมือนกัน ถ้าอีเมลล์นี้เรื่องหนึ่ง ถ้าเป็นอีเมลล์ให้เข้ามาในเว็บไซต์สิ ในเว็บไซต์ถาม-ตอบมันจะเป็นเรื่องๆ มาเลย นี้ข้อที่ ๒. ไป

ถาม : ๑. เรื่องการที่ว่าถามสดได้ไหม?

หลวงพ่ : ได้.. คำว่าถามสดนะ หมายถึงว่าใครมาที่วัดนี้ถ้ามีปัญหาให้เขียนขึ้นมาเลย หรือให้ถามเดี๋ยวนี้อย่างนี้นะ ถือว่าคนที่มาที่นี่ เดินทางไกลมาแล้ว ต้องมีสิทธิ์สิ ทำไมคนที่เข้าเว็บไซต์มา เขาอยู่ที่บ้านทำไมเขามีสิทธิ์ถามเรา ทำไมคนมาถึงวัดเราไม่มีสิทธิ์ถามเรา

มีสิ คนมาที่วัดมีสิทธิ์ถามเรา ทุกคนมีสิทธิ์ถามเรา ทุกคนมีสิทธิ์คุยได้ เพียงแต่ว่าที่เราพูดอยู่กับเดี๋ยวนี้อีกคิดว่าพวกโยมไม่กล้าถามง บอกให้ถามไม่มีใครถามสักคน เราที่พูดอยู่กับเดี๋ยวนี้อีกแหละ แต่ถ้าใครมีอะไรให้ถามมาได้เลย มีสิทธิ์ แล้วมีสิทธิ์มากกว่าด้วย มีสิทธิ์เพราะอะไร? เพราะมันซึ่งหน้า

ความผิดซึ่งหน้านะ เจ้าหน้าที่จับได้เลยไม่ต้องขอหมายศาล ไอ้อีเมลนั้นมันหมายศาลมานะ หมายศาลมากกว่าจะได้อ่าน กว่าอะไร แต่ความผิดซึ่งหน้า เจ้าหน้าที่ไม่จับนี้บอกพร้อมต่อหน้าทีเลย.. นี่มาเจอกันซึ่งๆ หน้าแล้วไม่มีสิทธิ์ถามได้อย่างไร? ถามได้ สิทธิถามได้เลย ใครมาก็แล้วแต่นะสดๆ นี่ถามได้เลย เอาไมค์มาตั้งไว้ให้ด้วย พูดได้เดี๋ยวนี้อย

นี่พูดถึงว่าถามสดได้ไหม? ได้ นี่พูดให้รู้กันนะ แต่พูดอย่างนี้ปีบมันก็เข้าเว็บไซต์ไป สุดท้ายใครมาก็มาถามอีก “หลวงพ่ถามสดได้ไหม? หลวงพ่ถามสดได้ไหม?” คือไอ้คนมาใหม่มันไม่เคยคุยข้างใน มันก็ว่า “หลวงพ่ถามสดได้ไหม?” ได้หมด ถามสดได้ถามสดเลย เพียงแต่ว่าอย่างพวกไฟฟ้ามาเขาถามเราตอนเย็นไง ตอนเย็นกระดายเป็นตั้งๆ เลยนะ

ได้! ฉะนั้น อย่างที่ว่านี่พูดถึงว่าถามสดได้

ข้อ ๒. อันนี้ตอบไปแล้ว ไอ้ที่ว่าผู้บริหารนี้นะ ที่นี้ผู้บริหารนี้พูดนิดหนึ่ง นี่ว่าผู้บริหารเขาให้ปฏิบัติทุกวันไซ้ไหม สถิติปฏิฐาน ๔ แล้วพอเรามาพุทธโ ไอ้กรณีอย่างนี้มันเป็นกรณีที่เขาเรียกว่าแก้ทิฐิคนนี่ยากมาก การแก้ทิฐิคน เห็นไหม แล้วถ้าเป็นผู้ใหญ่ด้วย ฉะนั้น ในองค์กรใดก็แล้วแต่ถ้าเปลี่ยนผู้นำ..

ดูสินโดนิเซียเป็นดินแดนพุทธศาสนานะ บุโรพุทโชนี่ใหญ่มาก แต่พอกษัตริย์เปลี่ยนจากพุทธเป็นอิสลาม อินโดนิเซียกลายเป็นอิสลามหมดเลย ที่นี้ผู้นำนี่นะ ผู้นำองค์กรใดมีทิฐิอย่างไร ความเห็นอย่างไรนะ เขาก็จะนำองค์กรนั้นไปทางนั้น แล้วผู้นำ

องค์กร เราไม่อยากจะพูดหลายองค์กรมาก เมื่อก่อนเป็นลูกศิษย์หลวงตา พอเขาเกษียณไปแล้ว พอขึ้นมาใหม่ะมันไปอีกแนวทางหนึ่งเลย

ทีนี้พอไปอีกแนวทางหนึ่ง ลูกเขามาเล่าให้ฟังอยู่ นี่เรื่องของเขานะนั่น เวลาผู้นำเห็นไหม แล้วเขาให้ปฏิบัติแนวทางอย่างนั้น แล้วเราเป็นผู้ตาม พอเวลาปฏิบัติไปแล้วปฏิบัติไปแล้วเรารู้เองได้ใช่ไหมว่าเราปฏิบัติแล้วได้ขนาดไหน

ทีนี้พอเรามากำหนดของเรา เราทำตามจริง ปรัชติ ปฏิบัติ พอปฏิบัตินี้ ปฏิบัติพุทโธ พุทโธไป ถ้าจิตมันสงบ จิตมันรู้เห็นสิ่งต่างๆ เราจะรู้ของเรา แล้วรู้ของเรา นี่เราอธิบายไป เพราะเริ่มต้นพื้นฐาน เรามีพื้นฐาน เราจะอธิบายให้เขาเข้าใจได้อย่างไร? แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราจะ แก่ผู้ใหญ่นี้ แก่ผู้ใหญ่มันต้องเคลียร์ไง

อย่างลูกศิษย์หลวงตาหลายคนมาก ข้าราชการผู้ใหญ่แต่ก่อนทีลึทึงนั่นแหละ แต่พอมาเจอหลวงตานะ อ้าว.. เวลาวันไหนที่หลวงตาท่านจะเอานะ เอาเลยว่มา ท่านจะคุยด้วยเหตุด้วยผล จนพวกผู้ถามจนด้วยเหตุผลหมด อย่างเช่น! เช่นเลยนะหลวงปู่ฝั้น นี่ลูกศิษย์เขาเล่าเป็นต่อๆ กันมา เช่นหลวงปู่ฝั้นนะ ท่านอยู่ที่วัด แล้ววันนั้นหมออวยศาสตราจารย์นายแพทย์อวย เกตุสิงห์ไปกราบท่านนะ ท่านหันมาพูดกับลูกศิษย์พระท่านนะ ท่านบอกว่า

“วันนี้จะทรมานหมออวยเว้ย”

ทีนี้หมออวยมา หมออวยท่านเอากล้องไปใช้ไหม? หมออวยก็ถ่ายรูปจับ! จับ! จับ! พอไปล้างมาไม่มีเลย ตั้งแต่นั้นมาหมออวยเริ่มศรัทธาหลวงปู่ฝั้น พอเริ่มศรัทธาหลวงปู่ฝั้นนะ พอเข้ามานี่ พอศรัทธาหลวงปู่ฝั้นบั้งก็ศึกษา

หมออวยกับข้าราชการผู้ใหญ่หลายคนมากไม่ยอมเอ่ยชื่อ นี่พอเขาได้ศรัทธาหลวงปู่ขาว ได้ศรัทธาหลวงปู่ฝั้น ศรัทธาก็แล้วแต่ พอเขาเริ่มศรัทธาบั้งเขาเริ่มศึกษา เพราะพวกนี้ศาสตราจารย์ นายแพทย์ คือกเตอร์ พอศรัทธาแล้วเขาต้องศึกษาสิ เพราะว่าเขามีปัญญาของเขานะ พอศรัทธาหลวงปู่ฝั้นบั้งก็ไปศึกษากับหลวงปู่ชอบ ไปศึกษากับหลวงปู่ขาว ไปศึกษากับหลวงตา แล้วก็มาเรียบเรียงของเราไง ว่าธรรมะของครูบาอาจารย์มันถูกต้องชอบธรรมไหม? ใครหลอกใครไหม?

พวกที่มีปัญญาเขาจะศึกษาของเขา เขาจะค้นคว้าของเขา ไม่ใช่ฟังคนนี่แล้วจะเชื่อนะ ฟังองค์นี้ว่าอย่างนี้ หลักการว่าอย่างนี้ นี่ก็ไปศึกษากับหลวงปู่ขาว ไปศึกษากับหลวงปู่ชอบ ไปศึกษากับหลวงปู่คำดี แล้วก็เทียบเคียง

เพราะเราได้ยินอยู่ ได้ยินที่ครูบาอาจารย์ท่านพูดอยู่ บอกว่าเวลานี้เขาจะไปศึกษาทั่วเลย แล้วเขาสรุปรวมยอดใจ แล้วก็ไปคุยกันบอกว่าแนวทางแตกต่างหลากหลาย แต่ลงจุดเดียวกัน ลงจุดเดียวกัน ถ้าลงจุดเดียวกันมันก็ถูกต้อง

ทีนี้ย้อนกลับมาที่การปฏิบัติเรา ถ้าเราพุทธของเรา หรือเราภวนาของเรา นี่รวมจุดของเรา เห็นไหม รวมจุดของเราว่ามันไปได้ไหม? ถ้ามันไปได้ สิ่งนี้เราอธิบายได้ไหม? ถ้าเราอธิบายนะมันก็แก้กันด้วยเหตุด้วยผล เราไม่ใช่ว่าเราเอาทิฐิมานะมาเบียดกันมาแทรกแซงกัน แต่ถ้ามันด้วยเหตุด้วยผลมันก็ต้องเชื่อตรงนั้น

ฉะนั้น ไอ้ตรงนี้เราทำของเรา ทีแรกเราอ่านแล้วเราคิดว่า “เขาให้เราหยุด หรือเราให้เขาหยุด” ถ้าเขาให้เราหยุดคือว่าเขาใจคับแคบใจ คือว่าถ้าคนจะปฏิบัติ นอกจากแนวทางของเรา เราบอกว่าเราไม่ให้ทำ.. ให้ทำเลย ผิดถูกให้ทำเลยแล้วพิสูจน์กัน แต่ถ้าเราหยุดเองนี่อีกเรื่องหนึ่ง

ฉะนั้น ข้อที่ ๒. ที่บอกว่า..

ถาม : หลวงพ่อบอกว่าให้นั่งภาวนาตลอดรุ่ง แล้วทำอย่างนี้ถูกต้องไหม?

หลวงพ่อ : คำว่าเราบอกว่าให้นั่งภาวนาตลอดรุ่ง ความหมายของเราคือบอกว่าให้ปฏิบัติบูชา การปฏิบัติบูชา กับการบูชาด้วยอามิสใจ เห็นไหม ถวายพวงมาลัย ถวายต่างๆ ถวายของ นี่ก็เป็นอามิสบูชา แต่เราบอกว่าถ้าจะเป็นประโยชน์ให้ไปปฏิบัติบูชา ให้นั่งตลอดรุ่งเลย แล้วเขาก็ไปทำตลอดรุ่งจริงๆ อันนี้เป็นการปฏิบัติบูชา ความหมายคือให้ได้ปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติดีแล้ว ปฏิบัตินี้ถูกต้องแล้ว ปฏิบัตินี้ถูกต้องจึงาม ต้องการให้ปฏิบัติบูชา

ฉะนั้น ที่ว่าไปทำนี้ถูกไหม? ถูก เพราะเป้าหมายแค่ให้ปฏิบัติบูชา ทีนี้ปฏิบัติได้มากได้น้อยมันก็อยู่ที่ความสามารถของคนๆ นั้น ถ้าความสามารถดีก็ดีมากๆ ฉะนั้น อันนี้ตอบแค่นี้นะ

นี่ข้อต่อไป คำถามนี้คำถามสด เห็นไหม ถามสดๆ เลย

ถาม : ๑. การเด็ดต้นหญ้าหรือพืชชนิดใดๆ เพื่อนำมาทำยารักษาโรคของตัวเอง หรือของผู้อื่น โดยพืชดังกล่าวเกิดในที่ของบุคคลอื่น และเราก็ไม่รู้จักเจ้าของที่ เรียนว่าไม่ได้ อนุญาตเขาจะถูกต้องหรือไม่

หลวงพ่ : นี่พูดถึงกรณีการเด็ดยา เด็ดหญ้าของเขาเนาะ ถ้าไปเด็ดหญ้าของเขา เราว่ามันเป็นเรื่องหนึ่ง เรื่องที่ว่าเรารู้จักยาใช่ไหม แต่เราว่าจะถูกต้องหรือไม่ โดยทั่วไป เวลาโดยธรรมชาติเนะ ถ้ามันไปเห็น อย่างเช่นพระนี่ พระไปในป่าในเขา เห็นไหม ของที่ว่างับสกุลเอา ถ้าอย่างนี้ของที่เราว่างับสกุลเอาละ? ถ้าเราว่างับสกุลเอา ไม่ได้ลัก ขอ ต้องขอ

นี่พวกที่เขาถือของเขามีสังจะ พวกที่เขาเล่นของนะ เวลาเขาจะไปเด็ดพืชที่ไหน เขาจะเอาไม้ทำเป็นไม้ตะขอแล้วแขวนไว้ คือขอก่อน ทำเป็นไม้ตะขอแล้วแขวนไว้ตรงใกล้ๆ แล้วก็เด็ด คือเราขอเจ้าที่เจ้าทาง ขอทุกอย่าง คือเราไม่ได้ถือสิทธิ์.. การขอ ที่นี้การขอมันก็เหมือนกับเราซึ่งๆ หน้านี่ ถ้าเราขอสิ่งใดกันเราก็ให้กันได้ แต่ถ้าใครมาหยิบฉวยของเราเรามีความรู้สึกนะ เราเสียใจ แต่ถ้าใครได้ขอเราแหลม.. เราชื่นใจนะ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจะแก้ด้วยการว่าขอ เอาเศษไม้แขวนไว้ คือเราแสดงเจตนาไว้ไม่ได้ลัก เราแสดงเจตนาว่าเราขอ แต่ของนี้เป็นของสาธารณะ ของทั่วไปเราก็ขอ นี่แขวนไว้ ขอ ถ้าขอแล้วมันก็จบ แต่ถ้าไม่ขอไปเด็ดเอา เห็นไหม นี่มันก็เกี่ยวกับสมัยพุทธกาล พระไปโค่นต้นไม้แล้วไปสร้างกุฏิ แล้วรุกขเทวดาอยู่ต้นไม้นั้นก็ไปฟ้องพระพุทธเจ้า บอกว่าพระอยากได้กุฏิ เทวดาก็อยากมีเรือนเหมือนกัน เทวดาก็อาศัยต้นไม้ที่อยู่ แล้วพระนี่มาโค่นได้อย่างไร? พระมาโค่นได้อย่างไร?

ฉะนั้น เวลาไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกถ้าอย่างนั้นเธอไปอยู่ต้นอื่น รุกขเทวดาใจให้ไปอยู่ต้นอื่น แล้วตั้งแต่นั้นมาก็ปรับอาบัติพระ พระห้ามพรากของเจียว ห้ามทำทุกๆ อย่าง เพราะมันไปสะเทือนคนอื่น ถ้าพระหรือว่าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมีหุมีตา ท่านจะเข้าใจอย่างนั้น แต่พระเราไม่เข้าใจสิ่งใดก็ตามใจเรา นี่ก็เหมือนกัน เราทำอะไร เราขอซะก็จบ ถ้าเราขอ

ถาม : ๒. ขณะที่ภาวนาในเวลาค่ำคืน แล้วเกิดเสียงมารบกวน นี่เรื่องเสียงน้ำ เสียงอาบน้ำ พุดคุย เหตุการณ์ดังกล่าวมักเกิดขึ้นช่วงวันหยุดและมีผู้คนมาก เราผู้ภาวนาควรทำอย่างไร?

หลวงพ่ : เราผู้ภาวนาก็ควรหลบหลีกเอานั่นแหละเพื่อให้คุ้นชิน ต้องหลบหลีกเอานะ เสียงคือเสียง "โออย่างนี้มันอยู่เบื้องหน้าและด้านหลังไง เบื้องหน้า ต่อหน้าและด้านหลัง เวลาต่อหน้า เวลาคุยกันไม่มีเสียง แต่ด้านหลัง เห็นไหม ลับหลังคนที่มาใหม่เขาก็เพิ่งมา แล้วคนที่มาใหม่ก็มาใหม่ตลอด พอมาใหม่ตลอดเขาก็คิดว่าเขาทำเสียงไม่ดัง เสียงไม่ดัง แต่คนอยู่มันเสียงดัง ถ้าเสียงดังมันก็ต้องหลบหลีก

ฉะนั้น หลบหลีก ตอนนี้นำกำลังจะตั้งตาคากันอยู่ว่า เราจะควรเข้าได้ตอนไหน ไม่ควรเข้าได้ตอนไหน ไม่ให้เสียงเราเข้าไปดังรบกวน ฉะนั้น พอพูดอย่างนี้ปั๊บ โดยฝ่ายปฏิบัติทั่วไปก็บอก โอโฮ.. พวกนี้เรื่องมาก พวกปฏิบัตินี้เรื่องมาก ทำอะไรก็มีแต่ปัญหาไปหมดเลย แต่เขายังไม่ได้ปฏิบัตินะ ถ้าเขาปฏิบัติเขาจะรู้เลยว่าเวลาปฏิบัติแล้วเสียงมันจะรบกวนอย่างไร

แต่ถ้ายังไม่ปฏิบัติเขาจะบอกโอ้พวกปฏิบัติมันเรื่องมาก ทำอะไรก็ไม่ได้ ทำอะไรก็ไม่ได้ เวลาให้ปฏิบัติจริงๆ มันก็ดันนั่งคุยกันอีก มันไม่ปฏิบัติจริงๆ อีก ฮู.. ปฏิบัตินี้เรื่องเยอะจริงๆ เลย มันเป็นเรื่องใจ อารมณ์ความรู้สึกของคน มันมีความรู้สึก ฉะนั้นเรื่องกระทบนี้มันกระทบอยู่แล้วแหละ

แล้วนี่มันเป็นคนไหน เวลาเสียงนก เสียงกามันไปอีกอย่างหนึ่งนะ เสียงนก เสียงกา เสียงลม มันเป็นตัวที่ไม่ใช่คนไม่มีชีวิต ใจมันก็ไม่คิดนะ แต่ถ้าเป็นเสียงคนมันคิดเลยนะ ทำไมคนทำอย่างนั้น? ทำไมทำอย่างนั้น? ฉะนั้น หนึ่งเราก็ดูใจเรา แล้วกรณีอย่างนี้ก็พยายามจะดูแลกันอยู่ พยายามจะรักษากันอยู่ พยายามจะทำให้มันดีว่าอย่างนั้นเถอะ

นี่ถ้าภาวนาจริงๆ มันเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าภาวนาทั่วไป อย่างว่าเนาะ เขาจัดเป็นคอร์สนะ มาพร้อมกัน เลิกพร้อมกันมันก็ไม่กระเทือน แต่ไม่จัดอย่างนั้นมันกระเทือนนะ อันนี้พูดถึงโดยทั่วไปนะ จบ

อันนี้ลี ข้อ ๕๗๘. เนาะ อันนี้นำเสนอสาระนะ

ถาม : ๕๗๘. เรื่อง “แรงอาฆาต”

หลวงพ่ : เขาถามว่าทำไมใจเขาเป็นอย่างนั้น

ถาม : กราบเรียนหลวงพ่ หนูรู้สึกที่อาฆาตแฟนมาก ทั้งๆ ที่คนรอบข้างก็บอกว่าเขาดี แต่หนูก็มองเขาในแง่ร้าย และอยากให้เขาเจ็บปวด อยากทะเลาะกันอยู่หลายครั้ง ไม่เคยเข้าใจกัน ถึงแม้ว่าบางครั้งเขาจะพยายามปรับตัวเอง แต่ก็ยังรู้สึกว่าเขาไม่ดี รู้สึกแยกกับตัวเองมาก ไม่อยากอาฆาตเลย รู้ว่าไม่ดีแต่ก็ทำไม่ได้ ทั้งๆ ที่เมื่อก่อนก็ไม่เคยเป็นขนาดนี้ และปกติก็นั่งสมาธิ แต่หนูก็ยังควบคุมตัวเองไม่ได้ หนูไม่อยากจองเวรอีก พยายามหาวิธีที่จะเลิกจองเวรเขาแต่ก็ทำไม่ได้ ขออาจารย์ช่วยเมตตาแนะนำว่าควรจะทำอย่างไร พยายามทลง และทำอย่างไรจึงจะสามารถรู้สึกตัวได้ตามความเป็นจริงไม่ปรุงแต่ง

หลวงพ่ : เห็นไหม คนเรานั้นก็มีเวรมีกรรมอย่างนี้ เวลาอยู่ด้วยกันมา อยู่ด้วยกันมาได้ แต่ว่าตอนนี้มันเหมือนเกิดอารมณ์ความรู้สึกที่มันแตกต่าง อารมณ์นี้ควบคุมยาก ฉะนั้นสิ่งที่เป็นความอาฆาตมาดร้าย แม้แต่คนที่เขาโกรธ เราโกรธตอบ สิ่งนั้นยังไม่ดีเลย พระพุทธเจ้ายังว่าไม่ดีเลย ทีนี้เวลาเขาโกรธนะ แต่เขาไม่ได้โกรธ เขาไม่ได้โกรธ แล้วเขาพยายามจะปรับตัวเขาเองด้วย

นี่เขาเขียนมาบอกว่าเขาพยายามจะปรับตัวเขานะ เขาพยายามปรับตัวเขาอยู่ แต่ทำไมเรายังมองเขาในแง่ร้ายอยู่ตลอดเวลา.. นี่คำพูดอย่างนี้ดี ดีเพราะอะไร? ดีเพราะเรายังรู้ว่าเรามองเขาในแง่ร้าย เราต่างหากเป็นคนที่ยึดติด เป็นคนที่รับเขาไม่ได้ แต่ทำไมเราถึงรับเขาไม่ได้ล่ะ? ถ้ารับเขาไม่ได้นะ เราก็ตั้งสติของเราสิ รักษาจิตให้อยู่ในตัวของเรา ในเมื่อมันเป็นชีวิต ชีวิตที่เราต้องดำรงชีวิต ชีวิตคู่ ชีวิตต่างๆ ไป อย่างนี้เราต้องทำความเข้าใจ ทำความเข้าใจก็แผ่เมตตา

ทำความเข้าใจนะ รักษาในใจของเราให้แหละ ไปมองเขามองไม่จบหรือก ยิ่งมองเขามันยังมีปัญหา แต่ถ้ารักษาใจเราจบนะ รักษาที่เราจบแล้วนะ เดียวเขาจะเป็นแบบคนดีมากๆ เลย พอคนดีมากๆ มันจะกลับมามองตัวเองนะ ทำไมเมื่อก่อนไม่มองเขาอย่างนี้ล่ะ? เมื่อก่อนเขาก็เป็นอย่างนี้แหละ นี่เขาก็เป็นอย่างนี้ เรามองเขาด้วยความอาฆาตมาดร้าย ก็มองเขาในแง่ร้าย แต่พอเราปรับปรุงตัวเราได้นะ เขาก็คนแก่นั่นแหละ ทำไมตอนนี้เป็นเทวดาเลย อู๋.. ตอนนี้ดีดีเลย ทำไมตอนนี้มันดีล่ะ?

ดีหรือไม่ดี ใจเรานี้สำคัญ ถ้าใจเรสำคัญ เราแก้ไขที่นี้ มันเป็นเรื่องของเวรของกรรมนะ เรื่องของเวรของกรรมเวลามันหมุนมาๆ มันมาลงเอยเมื่อไหร่? นี่ทำไมมองเริ่มต้นมองว่าเขาดี ทำไมมาท่ามกลาง ตอนนี้นั้นมีปัญหา แล้วถึงที่สุดแล้วมันจะลงกันอย่างไรล่ะ?

“เวร! ย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

ที่นี้ความไม่จองเวรนี้รักษาใจนะ มันมีมุมนกลับนะ ในมุมนกลับนี้เราคนดีดี เราทำเสียดีดีเลย เขามีแต่ว่าร้ายเราอยู่ตลอดเวลาละ คนอย่างนี้ก็มี มีอย่าหัวเราะ มีคนร้องไห้มาปรึกษาเยอะ ทำไมเราทำดีขนาดนี้ทำไมเขาเห็นว่าเราไม่ดี เราทำดีขนาดนี้

มีคนมาอุทธรณ์เยอะนะ ที่นี้เราก็สอนอย่างนี้ เขาก็บอกว่าต้องดูแลตัวเราใช่ไหม? ต้องรักษาที่ตัวเราใช่ไหม? เขาบอกว่่าก็ดูแลตัวเองหมดแล้ว ก็รักษาตัวเองหมดแล้ว เขาก็ยังมองแง่ร้าย เวลาเราสอนเขาปั๊บเขาพูดก่อนเลย ต้องเป็นคนดีใช่ไหม? ต้องทำตัวเองให้ดีกว่าคนอื่นใช่ไหม? ต้องทำดีใช่ไหม?

นี่ไอ้กรณีอย่างนี้นะ ดีหรือร้าย ถ้ากิเลสมันไม่พอใจแล้ว จะดีแค่ไหนมันก็มองว่าร้าย แล้วถ้ากิเลสนี้ เขาจะดีขนาดไหนก็มองเขาว่าร้าย ถ้ามันปิดตาเราแล้ว แต่ถ้าเราหลงไปนะ คุณสิพ่อแม่บอกว่าคนๆ นี้เป็นคนที่ไม่ดีได้ ไอ้เรากำลังอู้ฮู.. สุดยอด สุดยอด สุดยอด ร้ายก็มองเขาว่าดี ถ้าจิตใจเราคิดฝักใฝ่ เขาร้ายขนาดไหนเราก็มองว่าเขาดี

ถ้าจิตใจของเราจะ เวลามันมีกิเลส เขาดีขนาดไหนมันก็มองว่าเขาร้าย ถ้ามองว่าเขาร้ายมันเป็นที่ไหนล่ะ? มันเป็นที่ไหน? มันเป็นที่ใจเราใช่ไหม? ถ้าเป็นที่ใจเรานี้ตั้งสติ ตั้งสติระงับมันให้ได้ ถ้าระงับใจเรานะ เขาอย่างกับพ่อพระเลย เราไปอาฆาตเขาทำไม? เรายังอาฆาตเขานี้ยังเป็นกรรมนะ คุณสิพระอรหันต์ เห็นไหม พระอรหันต์เป็นผู้ที่ไม่มีเวรมีภัยกับใคร แล้วยังไปทำร้าย ยิ่งไปใส่ใคร เราจะเป็นทุกข์เป็นกรรมของเราเลย แล้วถ้าเขาเป็นคนดีแล้วเราไปคิดอย่างนี้ นี่เป็นที่ใครล่ะ?

นี่กรรมะไร กรรมะมันจะสอนเข้ามาที่นี้ สอนเข้ามาให้ดูใจเรา อดกันที่ใจเรา ถ้าใจเราอดได้ ใจเราควบคุมได้ เขาจะดี เขาจะร้ายมันก็เรื่องของเขา ในเมื่อมาอยู่ด้วยกัน

อย่างนี้เราต้องพัฒนาของเรา เขาจะดีหรือเขาจะร้ายนะ ในสมัยพุทธกาล นายพรานป่าเขาต้องออกป่าล่าสัตว์ตลอด เขาสร้างอะไรล่ะ?

เขาล่าสัตว์ เห็นไหม อาชีพของเขาเป็นนายพรานป่า ภรรยาของเขาต้องหุงหาอาหารทุกวันเลย แล้วเตรียมคันธนูไปตลอด แต่ขณะที่ทำนี่บอกว่าจะไม่เคยเห็นด้วยเลย ไม่เคยเห็นด้วยเลย แต่เป็นหน้าที่เพราะเป็นสามี ภรรยา กัน เป็นสามี ภรรยา กันนะ อยู่ในเหตุการณ์นั้นเลย สามีออกล่าสัตว์มาเพื่อดำรงชีพไว้ ภรรยาในครอบครัวใหม่ก็ต้องเตรียมอาหารให้ เตรียมอาหารให้ตลอดเวลา แต่เวลาทำนี่ไม่เห็นด้วยเลย

นี่อยู่ในพระไตรปิฎก เวลาครอบครัวนี้ สามีตายไปตกนรกอเวจีเพราะฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ทำลายมาเพื่อเลี้ยงชีพ ภรรยามีส่วนร่วมด้วยไหม? ในเมื่อเตรียมอาหารให้ เพราะภรรยาใช้ใหม่ ผู้ปฏิบัติจากสามีไง เวลาสามีจะออกไปก็เตรียมอาหารให้ เตรียมทุกอย่างให้ แต่ไม่เคยเห็นด้วยเลย ไม่เคยเห็นด้วยเลย แล้วมีสติด้วย ไปสวรรค์นะเพราะเขามีสติ

นี่ย้อนกลับมาที่ความอาฆาตมาดร้าย เห็นไหม ความอาฆาตมาดร้ายนี้เรารักษาใจเรา คุณก็เขาออกป่าล่าสัตว์ แต่ตัวเองมีหน้าที่ นี่ไม่เห็นด้วยเลย ไม่เคยเห็นด้วยเลยแต่เป็นหน้าที่ เป็นตามหน้าที่ อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจเรามั่นค้ำแคบ จิตใจเรามั่นค้ำแค้นัก นี่เราก็คือใจเรา ไม่ต้องไปมองหาเหตุผลที่นั่นหรือออก พอลาเหตุผลนะมันส่งออกไปแล้ว

เราจะบอกว่ามันมีเวร มีกรรมไง พอมีเวร มีกรรม เขาทำดีขนาดไหนเราก็มองความดีเขาไม่เห็นเลย แต่ถ้าหมดเวร หมดกรรมนะ เราเห็นแต่ความดีหมดเลย ฉะนั้น ถ้าจะไปมองแก้ที่เขามันช้า ต้องแก้ที่ใจเราเลย แก้ที่ใจเรา ย้อนกลับมาตั้งสติฯ ตั้งสติแล้วเราอยู่บ้านนั่นแหละ แต่เราดูแลใจเรา เราทำหน้าที่ของเรา

เรื่องของเขาเป็นเรื่องของเขา คือไม่ปล่อยใจออกไปเพ่งโทษเขาว่าอย่างนั้นเลย ไม่ให้ใจไปเพ่งโทษ ไม่ให้ใจไปดู รักษาใจเราไว้จนกว่ามันจะอยู่ จนกว่าใจมันจะหมอบ จนกว่ากิเลสมันจะหมอบลงนะ ถ้ากิเลสมันหมอบลงแล้วนะ เหตุการณ์เหมือนเดิมเลย เรามองไปมันคนละเรื่องเลย แต่ตอนนี้กิเลสมันยังฟุ้งฟุ้งขึ้นมา มันทำให้เราคิดในแง่ลบตลอดไป ไปมองมีแต่เรื่องลบๆ ทั้งนั้นแหละ

ถ้ามองแล้วเกิดเรื่องแบบนี้ไปมองทำไม? ยิ่งมองนะ ความรู้สึกเรายังคับแคบ แล้วมันยิ่งฟูมาก ฉะนั้น ปิดตาเลย อยู่กับเขาเหมือนไม่มีเขาในใจนะ ไม่มีเขาคือว่าไม่ไปยุ่งกับเขา แต่หน้าที่เรา เราก็อำหน้าที่เรา คือรักษาใจเราไว้ รักษาใจเราไว้ จนกว่าใจมันจะดีขึ้น แล้วใจมันจะหาย พอใจมันจะหายแล้วเราก็อยเป็นปกติ เราก็อยปล่อย ปล่อย ปล่อยตามสบาย แต่ตอนนี้ให้รักษาใจ

ขอให้อาจารย์ช่วยแนะนำใจ ช่วยแนะนำว่าอยากลดความพยายามลง ไม่อยากให้เกิดสิ่งนี้เกิดขึ้น ไม่อยากปรุงแต่ง.. ไม่อยากปรุงแต่งเราก็กลับมา คนเหมือนคน! คนเหมือนคน! แฟนก็เหมือนแฟน แฟนก็เหมือนคน คนมีเท่านี้ ถ้าคนมีเท่านี้ละ เปลือกนอกอะไร เปลือกนอกคนเหมือนคนมันต่างกันตรงไหน? ทำไมคนอื่นดี ทำไมของเราไม่ดี ถ้าของเราไม่ดี ทำไมของคนอื่นดี นี่มันต่างกันตรงไหน?

คนเหมือนคน ด้วยสภาพของคน แต่จิตใจคนไม่เหมือนกัน จิตใจคนไม่เหมือนกัน นี่เราจะรู้ได้อย่างไรว่าจิตใจเขาคิดอย่างไรกับเรา เกิดถ้าเขาคิดกับเรา เขารักเรา เขาปรารถนาดีกับเรา เขาอยากจะทำดีกับเราอย่างดีที่สุดเลย แต่เราไปคิดกับเขาอย่างนี้ อายเขาไหม? มันก็น่าจะอายเขา ถ้าจะอายเขาเรารักษาใจเราเห็นไหม

คนเรามีทั้งร่างกายและจิตใจ ร่างกายเข้มแข็ง จิตใจเข้มแข็ง ร่างกายเข้มแข็งดูแลร่างกาย สุขภาพที่ดี สุขภาพกายดี สุขภาพจิตดี สุขภาพกายดี สุขภาพคือคน ทุกคนเหมือนกันหมดเลย แต่สุขภาพจิต สุขภาพจิตเราบกพร่อง ตอนนี้เรารู้ว่าเขาไม่ดีๆ ถ้าสุขภาพจิตเราแย่กว่าเขามาก เพราะเราเพ่งโทษเขา

เราเพ่งโทษเขา เราอาฆาตมาดร้ายเขา ตอนนี้สุขภาพจิตเราแย่กว่าเขาเยอะเลย ฉะนั้น เรากลับมาดูแลสุขภาพจิตของเรา ถ้าสุขภาพจิตดีแล้วนะ เราจะมองเขาเป็นคนดี ถ้ามองเขาเป็นคนดีแล้วนี่ก็เออ.. จบกัน

“เวร! ย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

มาอยู่ด้วยกันคงจะมีเวร มีกรรมมาด้วยกัน คู่สร้าง คู่สม คู่ทุกข์ คู่ยาก.. คู่สร้าง คู่สม คู่ทุกข์ คู่ยาก คู่ล้าง คู่ผลาญ ถ้ามันหมดเวรกันไปแล้วนะมันก็เป็นคู่สร้าง คู่สมไป คู่ที่ดี อันนี้พูดถึงการอาฆาตนะ แล้วจะไปแก้ที่ไหนล่ะ? ส่วนใหญ่แล้วพออาฆาตบิบบันก็

เหมือนกับทางการแพทย์ ทางการแพทย์ ทางสุขภาพกาย ใจ พอป่วยไข้ก็ต้องหาเหตุผลไข้ไหม? จิตยา
ดูแลรักษาไปใหญ่เลย

นี่ก็เหมือนกัน พออาฆาตเขาก็ อู๋.. อาฆาตเรื่องอะไร? พออาฆาตเรื่องอะไรมันก็
หาเหตุผลไข้ไหม? อาฆาตเพราะเขาคำเรา เขาคำเรื่องอะไร? เขาคำเราไม่ดี ไม่ดีเพราะ
อะไร? โอ๊ย.. ตายเลย จะหายรักษาไปมันเลยฟูไปใหญ่เลย กลับมาดูใจเรา สงบที่ใจเรา
ไม่ต้องหาเหตุผลหรือก ยิ่งหาเหตุผลนะยิ่งเท่ากับใส่ยาพิษ ยิ่งใส่ยาพิษเข้าไป

เว้นไว้แต่จิตสงบแล้ว พอจิตสงบแล้วใช้ปัญญา อะ.. ไม่เห็นมีอะไรเลย บ้าอยู่
คนเดียว ถ้าจิตสงบแล้วนะ ถ้าจิตยังไม่สงบนี่ โอ๊ย.. มันผิดไปหมดเลย คนนั้นก็ผิด คนนี้ก็
ผิด พอจิตมันสงบนะ พอเกิดปัญญานะ เฮ้อ! บ้าอยู่คนเดียว เขาไม่รู้จะไรกับเราเลย เราไป
เพ่งโทษเขาอยู่คนเดียว ถ้าจิตสงบนะ ถ้าจิตไม่สงบ ถ้าไปหาเหตุผลนี้เขาว่าเรื่องอะไร?
ว่าเพราะอะไร? ว่าทำไม? โอ้โฮ.. ไปแล้ว ไปไกลเลยล่ะกว่าจะกลับมา แต่ถ้ามีสติแล้ว
กลับมาดูแลใจ

นี่พูดถึงการที่ว่าจะไม่อาฆาต พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว

“เวร! ย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

การจองเวร จองกรรม หาเหตุ หาผลเพื่อจะชำระล้างกันไม่จบ แต่หาเหตุผล
โดยใช้ปัญญาชำระล้าง นั่นเป็นอีกกรณีหนึ่งนะ ถ้าจิตสงบแล้วนะ จิตสงบแล้วมันไม่มี
อะไรมาชักใย เวลาปัญญามันเกิด ปัญญามันเกิดด้วยสติ สมาธิ ปัญญา นี่ปัญญาในสมาธิ
เพราะถ้าเป็นสมาธิได้ไม่มีตัวตน ไม่มีการเข้าข้าง ไม่มีการลำเอียง

ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะชัง ลำเอียงเพราะเรา ลำเอียงเพราะเขา ถ้าไม่มี
สมาธิลำเอียงแน่นอน พอมีสมาธิมันไม่ลำเอียง ถ้าลำเอียงเป็นสมาธิไม่ได้ พอเป็นสมาธิ
ขึ้นมาไม่ลำเอียงเพราะเขา ไม่ลำเอียงเพราะเรา ไม่รัก ไม่เกลียด ไม่ชัง ไม่อะไร เวลามัน
เกิดปัญญามันขึ้นมามันสมดุล เห็นไหม นี่มันจะเป็นมรรคสามัคคี

นี่พวกเรานั้นไม่มีสมาธิใจ คิดว่ามี คู่ว่ามี แล้วก็บอกว่าว่างๆ ว่างๆ สมาธิไม่มีสัก
ชนิดหนึ่ง คู่เอา แหม.. จิตสงบแล้วว่างจะใช้ปัญญา มันยังลำเอียงอยู่นั้นเราก็ใช้ปัญญา มันก็
หมุนกลิ้งไปนั่นแหละ แล้วได้อะไรขึ้นมาล่ะ? มันก็ไม่ได้ ทำใจให้สงบแล้วใช้ปัญญานะ

พอเรามีปัญญาขึ้นมาแล้วนี่เป็นจริง สัจจะคือสัจจะ สัจจะนะมันเป็นเรื่องจริงของมัน มีเหตุมีผลของมัน

พอจิตสงบแล้วนี่สัจจะ.. ศีล สมาธิ ปัญญาเป็นมรรค ญาณัง อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที วิชชา อุทะปาที เกิดญาณ เกิดปัญญา เกิดแสงสว่าง เกิดความหยั่งรู้ เกิดการปล่อยธรรมะสอนตรงนี้ ตั้งใจ แล้วแรงอาฆาตจะหมดไปนะ อาฆาตมาดร้ายเรารู้ว่าไม่ดี ในธรรมะก็ว่าไม่ดี แต่เราแพ้ เพราะเราไม่ได้ฝึกฝน เราไม่มีสติปัญญาต่อสู้มัน ถ้าเราฝึกฝนแล้วนะ พอมันเป็นขึ้นมาจะ

ไอ้โฮ.. ธรรมะพระพุทธเจ้าสุดยอดขนาดนี้เลย เวลาทำแล้วได้อย่างนี้เลย นี่มันจะรู้ขึ้นมาแล้วมันซึ่งใจมาก แต่ถ้ายังทำไม่ได้นะ ญฺเอยอยู่อย่างนี้ไม่เห็นเลยละ มันเหมือนกับขามข้าว มีแต่ขามไม่มีข้าว แต่ถ้าขามข้าวมีข้าวด้วย โอ๊ย.. ขามข้าวมัน ไอ้โฮ.. มีคุณภาพมาก

จิตใจของเรามีแต่จิตใจไม่มีธรรม ทุกข์ร้อนมาก มีจิตใจคือขามข้าว แต่ไม่มีข้าวเลย ไม่มีสัจธรรม พอขามข้าวมีข้าวขึ้นมา ไอ้โฮ.. เลี้ยงชีวิตก็ได้ เลี้ยงใครก็ได้ ทำอะไรก็ได้ พอจิตมันสงบเข้ามามันมีข้าว มันมีสัจธรรม มันมีปัญญาของมัน

ขามข้าวมีข้าวมีคุณค่ามาก จิตใจเราฝึกฝนแล้วมีค่ามาก พระพุทธเจ้าถึงบอกไฉนธรรมะนี้สุดยอดมาก ผู้ที่ฝึกดีแล้ว จิตใจที่ฝึกดีแล้ว รอดพ้นจากบ่วงเวร บ่วงกรรมทั้งหมดเลย จิตใจเรายังติดอยู่ในบ่วงเวร บ่วงกรรม เราถึงมาพยายามต่อสู้กันอยู่นี้เพื่อจะให้พ้นบ่วงเวร บ่วงกรรม ทีนี้ให้ขยันหมั่นเพียร นี่จากเรื่อง “แรงอาฆาต”

ต่อไปข้อ ๕๘๐. เนาะ เรื่อง “จับแต่ไม่ติด” จับแต่ไม่ติดนี้เขาถามมาเหมือนกัน

ถาม : กระผมเคยพิจารณาแล้วจับติดความคิดได้ทวนมาแล้วจนจับเป็นสัญญา และมันจะเกือเงิน ครั้งนั้นเป็นงานครั้งแรก จากนั้นมาการจับติดบางครั้งไม่ติด แต่บางทีจับเวทนาได้ด้วยปัญญา ก็แยกเป็นของถูกรู้ ก็พอกันการไหวหนิดหน่อย แต่ถ้าสมาธิปัญญาไม่ทันก็เสร็จมัน ช่วงหลังมาเมื่อจับมันไม่ติด มันก็ไม่ได้เนื้อ ไม่ได้หนังอะไรเลย บางทีจิตเข้าสมาธิได้ก็พิจารณามันหมดเลยครับ มันจะอยู่กับพุทโธ รู้พุทโธ มีเสียงมากกระทบ รู้

เสียงมันแลบไปเวทนา จะรู้ทันแต่ไม่เจ็บคมและไม่ชัดเจนเหมือนที่เคยกาวนาได้ ท้อใจแต่ไม่ถอยครับ จึงส่งคำถามมาหาหลวงพ่อกว่าจะให้อุบายอย่างไรครับ

หลวงพ่อ : ท้อใจ เขียนว่าท้อใจเลยนะ.. เวลาภาวนานะ คนเรานี้มันเหมือนแทงหอย เขาบอกว่าห้ามพูดเรื่องอบายมุขนะเนี่ย นี่พูดธรรมะนะ แต่พูดเรื่องแทงหอยเลย คนเรานี้เวลาแทงหอยถูกนะ คนไม่เคยซื้อหอยเลย ถูกหอยครั้งแรก อู้ย.. ดีใจใหญ่เลย แต่ซื้อไปเออะ อีก ๑๐๐ ที่ก็ไม่ถูก อีก ๑,๐๐๐ ที่ก็ไม่ถูก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาภาวนาไป เวลาจิตมันสงบ เห็นไหม พอมันจับได้มันก้อ มันเงินจับได้หนหนึ่ง เหมือนแทงหอยถูกทีหนึ่ง แล้วก็แทงไปอีก แทงหอยอยู่นั้นแหละไม่เคยถูกเลย มันถึงท้อแท้ ท้อแท้ใจมาก.. อันนี้พูดถึงการว่าแทงหอย เราเปรียบถึงว่ามันเป็นนามธรรม เรื่องของได้ลาภ การได้ลาภมาทุกคนจะดีใจมาก ทั้งๆ ที่เสียไปมหาศาลนะ แทงเป็นพันครั้ง หมื่นครั้งไม่เคยถูกเลย ถูกเข้าไป ๕๐ สตางค์นี่ไอ้โฮ.. ดีใจมากเลยนะว่าถูกหอยๆ

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันสงบ พอจิตมันลงไปนะมันจับได้ มันเป็นสัญญา จับได้หนหนึ่ง แล้วพอไม่ได้มันท้อใจ เราจะบอกว่าการภาวนานี้ เห็นไหม ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้ามันจับของมันได้ มันเหมือนเราได้ลาภ มันได้ลาภ มันได้สิ่งที่ประทับใจ มันจะฝังใจมาก แล้วพอมันไม่ได้มันก็เดือดเนื้อร้อนใจ ถ้าเดือดเนื้อร้อนใจมันก็เป็นกิเลสอันหนึ่ง

ฉะนั้น ในการปฏิบัติของเราให้คิดอย่างนี้ การปฏิบัตินี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ใช้ไหม? เป็นสัตว์ประเสริฐใช้ไหม? นี่การทำบุญร้อยหน พันหน ไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนหนึ่ง มีศีลบริสุทธิ์ร้อยหน พันหน ไม่เท่ากับมีสมาธิหนหนึ่ง มีสมาธิร้อยหน พันหน ไม่เท่ากับปัญญาเกิดจากการภาวนาหนหนึ่ง

นี่เราภาวนา เราพุทโธของเรา เราภาวนาของเรา เห็นไหม นี่เราถือว่าเราภาวนา.. ทาน ศีล ภาวนา การภาวนา ทำบุญกุศลไม่ต้องการลงทุนด้วยปัจจัยนะ แต่ต้องลงทุนด้วยความเพียรของเรา ถ้าเราลงทุนด้วยความเพียรของเรา นี่ถ้าเรามีสติ มีปัญญานะ ชีวิตเรามันก็ไม่เดือดร้อนจนเกินไปกับเขา

ดูโลกสิโลกเขาเดือดร้อนกันมากนะ โลกเขาทุกข์กันมาก ต้องแข่งขัน ต้อง ขวนขวาย ต้องทำทุกอย่างเลย อันนั้นมันมีแต่เติมเชื้อไฟใส่ใจ นี่เราก็ออยู่กับเขา แล้วเราก็อ เดือดร้อนกับเขา แล้วเรามาพุทธโธ มาภาวนาของเรา เห็นไหม เท่ากับว่าเราเอาน้ำอมตะ ธรรมราครดบนหัวใจของเราเพื่อให้ความสงบบ้าง แต่เราก็อไปคิดง ต้องสงบนะ ต้อง จับสัญญาได้นะ ต้องพิจารณาได้นะ

ถ้ามันพิจารณาได้ นั่นก็เป็นขั้นตอนการภาวนา จะสิ้นสุดแห่งทุกข์ ก็ภาวนาไป แล้วสิ้นกิเลส แต่ถ้ามันสิ้นไม่ได้ สิ้นไม่ได้เราก็อภาวนาเพื่อเอาบุญกุศลไป ทินี่ถ้าไม่ได้บุญ กุศล ก็ประสาธนะว่าทำแล้วมันครบสมบูรณ์แล้ว เราได้ประโยชน์ของเราแล้ว ถ้าได้ ประโยชน์ของเราแล้ว ประโยชน์ของเรา เห็นไหม แล้วถ้าชาตินี้ภาวนาไม่สิ้นสุดแห่ง ทุกข์ นี่พื้นฐานของการภาวนา พอเกิดธาตุต่อๆ ไปมันอยากภาวนา ภาวนาแล้วมันจะง่าย ขึ้น มันจะสะดวกขึ้น มันก็เกิดจากตรงนี้แหละ

ดูพระโพธิสัตว์สิ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระพุทธเจ้าทำไม่ถึง ภาวนาได้ ๔ อสงไขยนี่พื้นฐานทำมาขนาดไหน? ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยต้องทำมา ขนาดนั้น แล้วทำมาขนาดนั้น พอมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชาติสุดท้ายยัง ภาวนาอีก ๖ ปี ๖ ปีกว่าจะบรรลุธรรม ท่านตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วถึงจบ

นี่ของเรามันจับปลัดจับผลู ฉะนั้น เราตั้งใจของเรา เราทำของเรา โลกเขายัง แข่งขันแสวงหาเพื่อหาทรัพย์สมบัติ เราจะภาวนาของเรา เราก็อแข่งขันกับกิเลสของเรา นี่ ไม่ได้แข่งขันกับใครเลย ทางโลกเขาแข่งขันกันนะ เขามีตลาดนะ เขาต้องแข่งขันกันนะ เขาต้องทำวิจัยตลาดนะ เขาทำทุกข์ยากขนาดนั้นเขายังเต็มใจทำ ใ้ฉันทำอยู่คนเดียว นั่งอยู่ โคนไม้คนเดียว สู้กับตัวเองมันท้อแท้ ไม่สู้ ถ้าท้อแท้ไม่สู้แล้วก็บอกว่ามันก็ไม่ได้ นี่ก็ ไม่ได้ เราก็อไม่ได้เหมือนกันแหละ เราก็อไม่ได้

ทำได้ เราทำมาพอแรงแล้วไง นี่ให้ตั้งใจทำ ให้ตั้งใจแล้วทำไป นี่มันไม่ได้เนื้อได้ หน้จะไร ไม่ได้หน้แล้วตั้งสติ ไม่ได้เนื้อไม่ได้หน้ก็รู้ว่าไม่ได้เนื้อไม่ได้หน้ ได้เนื้อได้ หน้ ก็รู้ว่าได้เนื้อได้หน้ แล้วถ้าทำได้มันก็ว่าทำได้ ถ้าทำได้มันก็เป็นประโยชน์กับเรา เห็นไหม เราทำของเราได้ เราทำเพื่อประโยชน์กับเราได้แล้ว ถ้าเราทำได้มันก็เป็น ประโยชน์กับเรา

ตั้งใจทำ ตั้งใจทำเป็นประโยชน์กับเรานะ จับไม่ติด ฉะนั้น พอว่าจับติด จับติดก็จับเวทนาได้ จับขันธ ๕ ได้ พอจับได้แล้วพิจารณาได้ ถ้าไม่ได้เรากลับมาพุทโธสิ กลับมาทำความสงบของใจสิ เข้าไปในห้างสรรพสินค้าจะไปซื้อสินค้าไม่มีสตางค์สักสิ่ง เข้าไปที่หยิบฉวยแล้วเขาจับเลยนะขโมยของ แต่ถ้ามีเงินวางให้เขา ๕ บาท ๑๐ บาทก็วางให้เขา แลกเขามาเลย

นี่ก็เหมือนกัน ทำสมาธิของเรา ถ้ามีสมาธิขึ้นมามันก็จับได้ มีสมาธินะ มีปัญญา มันก็เหมือนกับมีทุน มันก็มีทุน จะแลกเปลี่ยนให้เห็นกายก็ได้ เห็นภavana เห็นจิต เห็นธรรมก็ได้ มีเงินเท่าไรก็ได้ ของแพงขนาดไหนมีเงินเหนือมันวางไปหยิบสินค้ามาเลย

จิตสงบแล้ว สงบมาก สงบน้อยมันก็จับได้ ใจนี้เงินก็ไม่มีเลย แต่อยากได้สินค้า จับไม่ติด จับไม่ติด คืออยากได้ของแต่มันไม่มีสตางค์ซื้อ อยากได้ของแล้วไม่มีสตางค์ซื้อ ก็ทุกข์ตายสิ อยากได้ของก็ทำภavanaสิ อยากได้ของก็ตั้งใจไว้ ภavanaพุทโธนี้หาเงินมาแล้วมีเงินแล้วเดี๋ยวไปแลกมาเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามีสมาธิแล้วกลับมาพุทโธเดี๋ยวจะจับติด ใจจับไม่ติด จับไม่ติด นั่นนะ ถ้าเราจะจับๆ เขา จะเอาของเขาให้ได้แต่ไม่หาสตางค์ แต่พอหาสตางค์กลับมาพุทโธนะ กลับมาที่พุทโธ ถ้าทำแล้วไม่ได้ไม่ต้องไปทำ กลับมาที่สมถะ นี่พื้นฐานสมถะสำคัญตรงนี้ไง ที่ว่าพุทโธ พุทโธ ถ้าไม่มีพุทโธ สติปัญฐาน ๔ ปลอมทั้งนั้นแหละ

ถ้ามีพุทโธ ถ้าจิตสงบแล้วสติปัญฐาน ๔ ก็จริง จริงเพราะอะไร? จริงเพราะมันมีจิต จริงเพราะว่าจิตสงบ จิตสงบแล้วจิตออกรู้ ต้องมีตัวนี้ ถ้ามีตัวนี้ขึ้นมา ถ้าจิตมันสงบแล้ว ใจที่ว่าถูกห่วยๆ เพราะว่ามันแทงมันถึงถูกใจ ไม่มีสตางค์ไปแทงห่วยได้อย่างไร?

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตสงบแล้วมันจับได้มันก็ถูกห่วยใจ มันก็จับได้ จับติดใจ พอไม่มีสตางค์ไปแทง แทงเชื้อเขาไว้นะเดี๋ยวเขาจะมาทวงหนี้ ถูกก็ไม่ถูก แกรมเป็นหนี้ด้วย แทงห่วยแล้วเป็นหนี้ด้วย นี่ก็เหมือนกัน เราพุทโธไว้ กลับมาที่พุทโธ กลับมาเพื่อเรา ทำเพื่อเราให้ดีขึ้น ถ้าทำให้ดีแล้วมันก็เป็นไปได้

นี่พูดถึงว่า “ให้หลวงพ่อบอกให้ดูบายด้วย”

ให้อุบายแล้ว นี่ให้อุบายแล้วตั้งใจของเรา ทำของเราเนาะ การภาวนาไม่ใช่งานเล่นๆ หรอก ฉะนั้น ครูบาอาจารย์ของเราบอกว่าอยู่พักตาย เวลากิเลสมันอยู่บนใจของเรา เราจะทำอะไรให้พ้นจากใจของเรา มันก็อ้างว่าทำนั่นเดี๋ยวจะลำบากนะ ทำนี่เดี๋ยวจะตายนะ

นี่ธรรมะมันอยู่พักตายไป ตายอยู่ตรงนี้ ข้ามตายไปมันถึงจะเป็นธรรมะ ธรรมจริงๆ จะเกิดอย่างนั้นเลย นี่เวลามันทุกข์ยากขนาดไหน ตายแล้วสู้ไม่ได้แล้ว เลิก เสรีจมันหมดแหละ เอาตายมาอ้างล้มลูกคลุกกลานหมดเลย แต่เพราะเราเข้มแข็งนะ.. ตายอะไรตายก่อน ขอคูชิอะไรตายก่อน ข้ามพ้นตายไปก็จิตสงบ จิตเป็นธรรมะ จิตปฏิบัติพ้นจากกิเลสไป

นี่การกระทำของภาวนา ถึงบอกว่าภาวนาไม่ใช่ของง่าย แต่! แต่ไม่พ้นวิสัยของมนุษย์ ไม่สุดวิสัยที่เราจะทำได้ ทุกคนทำได้นะ ทุกคนทำได้ แต่ต้องเข้มแข็ง เข้มแข็งแล้วพยายามของเรา พยายามเพื่อประโยชน์กับใคร? ประโยชน์กับตัวเราเอง เอวัง